EBÛ BEKR MERVEZÎ

Hadîs ve Hanefî mezhebi fıkıh âlimi. Künyesi, Ebû Bekir, nisbeti Mervezî olan bu âlimin asıl ismi, İbrâhîm bin Rüstem'dir. Aslen Kirmânlı olup daha sonra Merv'e giderek orada yerleşti. 211 (m. 826) yılında hacca giderken Nişâbûr'da vefât etti.

Hadîs-i şerîfler üzerinde çok çalışan ve hadîs-i şerîf öğrenebilmek için birçok şehre ziyâretlerde bulunup, ilim merkezlerinden bilgiler toplayan İbrâhîm bin Rüstem, başta Mâlik bin Enes olmak üzere, İbn-i Ebî Zi'b, Nûh bin Ebî Meryem Mervezî, Şu'be bin Haccâc, Hârice bin Mus'ab, Bakıyye bin Velîd, Süfyân-ı Sevrî, Kays bin Rebî', Ya'kûb el-Kummî, Hammâd bin Seleme, İsmail bin Iyâş (r.aleyhim) ve daha birçok âlimden ilim öğrenip hâdîs-i şerîf rivâyet etti. Hadîs âlimlerinden Yahyâ bin Maîn, kendisinin hadîs rivâyetinde sika (güvenilir) olduğunu söylemektedir. Sık sık Bağdâd'a giden İbrâhîm bin Rüstem, Hanefî mezhebi müctehidlerinden Muhammed Şeybânî (radıyallahü anh) ve arkadaşlarıyla tanıştı. Onlardan Hanefî fıkhını öğrendi. Hanefî fukahâsı arasında yer aldı. İmâm-ı Muhammed Şeybânî'den dinlediklerini kitablara yazdı. Halîfe Me'mûn'un kadılık teklifini reddetti. Hadîs ve fıkıh ilminde talebeler yetiştirip, kitablar yazdı.

İbrâhîm bin Rüstem'den başta Ahmed bin Hanbel olmak üzere, Ebû Hayseme, Sa'îd bin Süleymân Sa'deveyh, Züheyr bin Harb, Eyyûb bin Hasan, Ali bin Hasan el-Hilâlî (r.aleyhim) gibi birçok âlim ilim tahsil edip hadîs-i şerîf rivâyet etti.

Arkadaşlarından Abbâs bin Mus'ab anlatır: "Halife Me'mûn, İbrâhîm bin Rüstem'e kadılık vermek istedi. Bu iş için vezirini görevlendirdi. Vezîr, İbrâhîm bin Rüstem'in Debbağlar sokağındaki evine geldi. Halîfenin kendisine kadılık vermek